

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในหัวข้อเรื่องปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อแพทย์โรงพยาบาลในอำเภอเมืองพิษณุโลกในการสั่งใช้ยาเม็ดลดระดับน้ำตาลในเลือดในผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากแพทย์ประจำโรงพยาบาล รัฐบาลและเอกชน ที่รับผิดชอบในการรักษา และเคยสั่งใช้ยาเม็ดลดระดับน้ำตาลในเลือด ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 97 คน จากโรงพยาบาล 8 แห่ง และได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมาทั้งสิ้นครบ 97 ฉบับ โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแพทย์ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทของสถานพยาบาล จำนวนเตียง จำนวนผู้ป่วยที่ตรวจรักษาต่อสัปดาห์ จำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่จำเป็นต้องจ่ายยาเม็ดลดระดับน้ำตาลในเลือดเพื่อการรักษาต่อสัปดาห์ การมีคลินิกส่วนตัวหรืองานนอกเวลาที่มีโอกาสต้องจ่ายยาเม็ดลดระดับน้ำตาลในเลือดให้ผู้ป่วย และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชีของโรงพยาบาล (ตั้งแต่ตารางที่ 1 ถึง ตารางที่ 8)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเม็ดลดระดับน้ำตาลในเลือดในผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ของแพทย์ ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และ ด้านการส่งเสริมการตลาด (ตั้งแต่ตารางที่ 9 ถึง ตารางที่ 14)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์ ในรูปแบบตารางสัมพันธ์แจกแจงข้อมูล (Cross-Tabulation Table) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรคือ ตัวแปรอิสระ (independent variable) ได้แก่ ประเภทของสถานพยาบาล กับ ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ส่วนประสมทางการตลาด คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และ ด้านการส่งเสริมการตลาด (ตั้งแต่ตารางที่ 15 ถึง ตารางที่ 18)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์ ในรูปแบบตารางสัมพันธ์แจกแจงข้อมูล (Cross-Tabulation Table) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรคือ ตัวแปรอิสระ (independent variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล กับ ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ส่วนประสมทางการตลาด คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และ ด้านการส่งเสริมการตลาด (ตั้งแต่ตารางที่ 19 ถึง ตารางที่ 22)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของแพทย์ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	52	53.6
หญิง	45	46.4
รวม	97	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชายมีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 เป็นเพศหญิงมีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของแพทย์ จำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20-30	46	47.4
31-40	18	18.6
41-50	25	25.8
มากกว่า 50	8	8.3
รวม	97	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนมากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 20-30 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 41-50 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 กลุ่มอายุ 31-40 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 และกลุ่มอายุ มากกว่า 50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของแพทย์ จำแนกตามประเภทของสถานพยาบาล

ประเภทของสถานพยาบาล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โรงพยาบาลรัฐบาล	86	88.7
โรงพยาบาลเอกชน	11	11.3
รวม	97	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในโรงพยาบาลรัฐบาลเป็นจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 88.7 ทำงานในโรงพยาบาลเอกชน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของแพทย์ จำแนกตามจำนวนเตียงของ โรงพยาบาลที่ทำงานอยู่

จำนวนเตียง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 150 เตียง	18	18.5
151-300 เตียง	44	45.4
301-500 เตียง	0	0.0
มากกว่า 500 เตียง	35	36.1
รวม	97	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนเตียงของ โรงพยาบาลที่ทำงานอยู่ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 151-300 เตียง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 รองลงมาคือมากกว่า 500 เตียง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 และ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 150 เตียง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของแพทย์ จำแนกตามจำนวนผู้ป่วยทั่วไปโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์

จำนวนผู้ป่วยทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 คน	10	10.3
51-100 คน	58	59.8
101-200 คน	11	11.3
มากกว่า 200 คน	18	18.6
รวม	97	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนผู้ป่วยทั่วไปโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์จำนวนมากที่สุดคือ 51-100 คน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 รองลงมาคือมากกว่า 200 คน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 101-200 คน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 คน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของแพทย์ จำแนกตามจำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่จำเป็นต้องจ่ายยาลดระดับน้ำตาลในเลือดต่อสัปดาห์

จำนวนผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 คน	11	11.3
10-20 คน	43	44.3
21-30 คน	18	18.6
31-40 คน	7	7.2
มากกว่า 40 คน	18	18.6
รวม	97	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่จำเป็นต้องจ่ายยาลดระดับน้ำตาลในเลือดต่อสัปดาห์ จำนวนมากที่สุดคือ 10-20 คน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมาคือมากกว่า 21-30 คน และ มากกว่า 40 คน จำนวนเท่ากันคือ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 ถัดมาคือ น้อยกว่า 10 คน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 และ 31-40 คน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของแพทย์ จำแนกตามการมีคลินิกส่วนตัวหรืองานนอกเวลาที่มีโอกาสในการจ่ายยาลดระดับน้ำตาลในเลือด

การมีคลินิกส่วนตัว หรือ งานนอกเวลา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	17	17.5
ไม่มี	80	82.5
รวม	97	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการมีคลินิกส่วนตัวหรืองานนอกเวลาที่มีโอกาสในการจ่ายยาลดระดับน้ำตาลในเลือด ส่วนใหญ่ไม่มีคลินิกส่วนตัวหรืองานนอกเวลา จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 และ มีคลินิกส่วนตัวหรืองานนอกเวลา จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของแพทย์ จำแนกตามการมีส่วนในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชียาโรงพยาบาล

การมีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	31	32.0
ไม่มี	66	68.0
รวม	97	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการมีส่วนในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชียาโรงพยาบาล ส่วนใหญ่ไม่ส่วนในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชียาโรงพยาบาล จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 และ มีส่วนในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชียาโรงพยาบาล จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเม็ดลดระดับน้ำตาลในเลือดในผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ของแพทย์

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการสั่งยาของแพทย์

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ตัวยามีประสิทธิภาพในการรักษา	60 (61.9)	37 (38.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.62 มากที่สุด
ตัวยามีความปลอดภัยสูง	36 (37.1)	61 (62.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.37 มากที่สุด
ความสะดวกในการรับประทาน	7 (7.2)	61 (62.9)	29 (29.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.77 มาก
สามารถคงผลการรักษาที่ดีในระยะยาว	13 (13.4)	66 (68.0)	18 (18.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.95 มาก
การใช้ยาไม่ยุ่งยาก ชัดเจน	2 (2.1)	54 (55.7)	35 (36.1)	6 (6.2)	0 (0.0)	3.54 มาก
มีขนาดยาให้เลือกหลายขนาด (Dosage)	0 (0.0)	27 (27.8)	58 (59.8)	12 (12.4)	0 (0.0)	3.15 ปานกลาง

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการสั่งยาของแพทย์ (ต่อ)

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ตัวยามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและมีข้อมูลอ้างอิงที่เชื่อถือได้	31 (32.0)	57 (58.8)	9 (9.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.23 มากที่สุด
ตัวยามีการใช้มานานจนมั่นใจว่าปลอดภัยในการใช้ยา (Evidence Base)	66 (68.0)	31 (32.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.68 มากที่สุด
ตัวยาเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย	43 (44.3)	43 (44.3)	11 (11.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.33 มากที่สุด
มีปฏิกิริยากับยาอื่น (Drug interaction) ต่ำ	4 (4.1)	73 (75.3)	20 (20.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.84 มาก
ข้อห้ามใช้ (Contraindication) มีน้อย	0 (0.0)	73 (75.3)	21 (21.6)	3 (3.1)	0 (0.0)	3.72 มาก
มีบรรจุภัณฑ์ที่ดี	0 (0.0)	24 (24.7)	72 (74.2)	1 (1.0)	0 (0.0)	3.24 ปานกลาง
เป็นยาใหม่ น่าทดลองใช้	0 (0.0)	10 (10.3)	56 (57.7)	31 (32)	0 (0.0)	2.78 ปานกลาง

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการสั่งยาของแพทย์ (ต่อ)

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
เป็นยาเม็ดสามารถแบ่งได้	0 (0.0)	10 (10.3)	73 (75.3)	14 (14.4)	0 (0.0)	2.96 ปานกลาง
เป็นยา Original จากบริษัท ต่างประเทศ	0 (0.0)	17 (17.5)	67 (69.1)	13 (13.4)	0 (0.0)	3.04 ปานกลาง
ขามีอายุในการเก็บรักษาได้นาน	0 (0.0)	18 (18.6)	74 (76.3)	5 (5.2)	0 (0.0)	3.13 ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย (แปลผล)						3.70 มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์โดยรวมมีผลต่อการสั่งใช้ยาลดระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ตอบแบบสอบถามในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.70

ปัจจัยย่อยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับได้แก่ ด้วยามีการใช่มานานจนมั่นใจว่าปลอดภัยในการใช้ยา (Evidence Base) (ค่าเฉลี่ย 4.68) ด้วยามีประสิทธิภาพในการรักษา (ค่าเฉลี่ย 4.62) ด้วยามีความปลอดภัยสูง (ค่าเฉลี่ย 4.37) ด้วยาเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย (ค่าเฉลี่ย 4.33) ด้วยามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและมีข้อมูลอ้างอิงที่เชื่อถือได้ (ค่าเฉลี่ย 4.23) ระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ สามารถคงผลการรักษาที่ดีในระยะยาว (ค่าเฉลี่ย 3.95) มีปฏิกิริยากับยาอื่น (Drug interaction) ต่ำ (ค่าเฉลี่ย 3.84) ความสะดวกในการรับประทาน (ค่าเฉลี่ย 3.77) ข้อห้ามใช้ (Contraindication) มีน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.72) การไม่ยุ่งยาก/ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.54) ระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้แก่ มีบรรจุภัณฑ์ที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.24) มีขนาดยาให้เลือกหลายขนาด (Dosage) (ค่าเฉลี่ย 3.15) ขามีอายุในการเก็บรักษาได้นาน (ค่าเฉลี่ย 3.13) เป็นยา Original จากบริษัท

ต่างประเทศ(ค่าเฉลี่ย 3.04) เป็นยาเม็ดสามารถแบ่งได้(ค่าเฉลี่ย 2.96) เป็นยาใหม่ที่น่าทดลองใช้ (ค่าเฉลี่ย 2.78)

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านราคาที่มีผลต่อการสั่งยาของแพทย์

ปัจจัยด้านราคา	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพ ของยา	36 (37.1)	54 (55.7)	7 (7.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.40 มากที่สุด
ราคายาไม่แตกต่างจากยาที่มี คุณภาพในระดับเดียวกัน	46 (47.4)	48 (49.5)	3 (3.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.44 มากที่สุด
เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ	66 (68.0)	14 (14.4)	16 (16.5)	1 (1.0)	0 (0.0)	4.49 มากที่สุด
เป็นยาที่อยู่นอกบัญชียาหลัก แห่งชาติ แต่ผู้ป่วยสามารถเบิกได้	3 (3.1)	23 (23.7)	61 (62.9)	10 (10.3)	0 (0.0)	3.20 ปาน กลาง
รวมค่าเฉลี่ย (แปลผล)						4.10 มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัจจัยด้านราคาโดยรวมมีผลต่อการสั่งใช้ยาลดระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ตอบแบบสอบถามในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.10

โดยปัจจัยย่อยด้านราคาที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับได้แก่ เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ค่าเฉลี่ย 4.49) ราคายาไม่แตกต่างจากยาที่มีคุณภาพในระดับเดียวกัน (ค่าเฉลี่ย 4.44) ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา (ค่าเฉลี่ย 4.40) ในระดับปานกลางได้แก่ เป็นยาที่อยู่นอกบัญชียาหลักแห่งชาติ แต่ผู้ป่วยสามารถเบิกได้ (ค่าเฉลี่ย 3.20)

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายที่มีผลต่อการสั่งยาของแพทย์

ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ได้รับความสะดวกในการติดต่อสั่งยา กับบริษัท	0 (0.0)	41 (42.3)	56 (57.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.42 มาก
มีเบอร์โทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา	0 (0.0)	3 (3.1)	81 (83.5)	13 (13.4)	0 (0.0)	2.90 ปานกลาง
บริการจัดส่งที่รวดเร็วตรงเวลา	0 (0.0)	31 (32.0)	64 (66.0)	2 (2.1)	0 (0.0)	3.30 ปานกลาง
การรักษาคุณภาพในขณะที่จัดส่ง	0 (0.0)	35 (36.1)	62 (63.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.36 ปานกลาง
สามารถแก้ปัญหาในการจัดส่งได้ รวดเร็ว	0 (0.0)	49 (50.5)	48 (49.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.51 มาก
รวมค่าเฉลี่ย (แปลผล)						3.20 ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย โดยรวมมีผลต่อการสั่งใช้ยาในระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ตอบแบบสอบถามในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.20

โดยปัจจัยย่อยด้านจัดจำหน่าย ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากได้แก่ สามารถแก้ปัญหาในการจัดส่งได้รวดเร็ว (ค่าเฉลี่ย 3.51) ได้รับความสะดวกในการติดต่อสั่งยากับบริษัท (ค่าเฉลี่ย 3.42) ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้แก่ การรักษาคุณภาพในขณะที่จัดส่ง (ค่าเฉลี่ย 3.36) บริการจัดส่งที่รวดเร็วตรงเวลา (ค่าเฉลี่ย 3.30) มีเบอร์โทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา (ค่าเฉลี่ย 2.90)

ตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด
ที่มีผลต่อการสั่งยาของแพทย์

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
การโฆษณาในวารสารทาง การแพทย์	0 (0.0)	70 (72.2)	27 (27.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.72 มาก
มีการจัดประชุมวิชาการ (Symposium) โดยมีวิทยากรที่มี ชื่อเสียงมาบรรยาย	0 (0.0)	70 (72.2)	27 (27.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.72 มาก
มีการออกบูธ(Booth)ในงาน ประชุมวิชาการ	3 (3.1)	23 (23.7)	50 (51.5)	18 (18.6)	3 (3.1)	3.05 ปานกลาง
มีบทความหรือรายงานผลการใช้ยา ในวารสารทางการแพทย์ ต่างประเทศ	15 (15.5)	64 (66.0)	17 (17.5)	1 (1.0)	0 (0.0)	4.00 มาก
มีบทความหรือรายงานผลการใช้ยา ในวารสารทางการแพทย์ของไทย	23 (23.7)	58 (59.8)	16 (16.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.07 มาก
มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับ การประชุมวิชาการใน/ต่างประเทศ	0 (0.0)	4 (4.1)	69 (71.1)	24 (24.7)	0 (0.0)	2.79 ปานกลาง
มีตัวอย่างเพื่อทดลองใช้	4 (4.1)	32 (33.0)	58 (59.8)	3 (3.1)	0 (0.0)	3.38 ปานกลาง
มีการจัดรายการพิเศษ ลดราคา/แถม	0 (0.0)	25 (25.8)	62 (63.9)	10 (10.3)	0 (0.0)	3.15 ปานกลาง
มีการแจกของขวัญ (Gimmick)	0 (0.0)	4 (4.1)	76 (78.4)	13 (13.4)	4 (4.1)	2.82 ปานกลาง

ตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ที่มีผลต่อการสั่งยาของแพทย์ (ต่อ)

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ความสัมพันธ์สนมคุ้นเคยกับผู้แทนยา	0 (0.0)	12 (12.4)	85 (87.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.12 ปานกลาง
ความสม่ำเสมอในการเยี่ยมท่านของผู้แทนยา	0 (0.0)	27 (27.8)	70 (72.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.28 ปานกลาง
บุคลิกลักษณะและกริยามารยาทของผู้แทนยา	0 (0.0)	30 (30.9)	66 (68.0)	1 (1.0)	0 (0.0)	3.30 ปานกลาง
ความรู้ในผลิตภัณฑ์ที่ขายของผู้แทนยา	0 (0.0)	39 (40.2)	54 (55.7)	4 (4.1)	0 (0.0)	3.36 ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย (แปลผล)						3.33 ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวมมีผลต่อการตั้งจ่ายลดระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ตอบแบบสอบถามในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.33

โดยปัจจัยย่อยด้านการส่งเสริมการตลาด ที่มีค่าเฉลี่ย ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ มีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ของไทย (ค่าเฉลี่ย 4.07) มีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ต่างประเทศ (ค่าเฉลี่ย 4.00) การโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ (ค่าเฉลี่ย 3.72) มีการจัดประชุมวิชาการ (Symposium) โดยมีวิทยากรที่มีชื่อเสียงมาบรรยาย (ค่าเฉลี่ย 3.72) ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้แก่ มียาตัวอย่างเพื่อทดลองใช้ (ค่าเฉลี่ย 3.38) ความรู้ในผลิตภัณฑ์ที่ขายของผู้แทนยา (ค่าเฉลี่ย 3.36) บุคลิกลักษณะและกริยามารยาทของผู้แทนยา (ค่าเฉลี่ย 3.30) ความสม่ำเสมอในการเยี่ยมท่านของผู้แทนยา (ค่าเฉลี่ย 3.28) มีการจัดรายการพิเศษ ลดราคา/แถม (ค่าเฉลี่ย 3.15) ความสัมพันธ์สนมคุ้นเคยกับผู้แทนยา (ค่าเฉลี่ย 3.12) มีการออกกร้าน (Booth) ในงานประชุมวิชาการ (ค่าเฉลี่ย 3.05) มีการแจกของชำร่วย (Gimmick) (ค่าเฉลี่ย 2.82) มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุมวิชาการในต่างประเทศ (ค่าเฉลี่ย 2.79)

ตารางที่ 13 แสดงสรุปผลค่าเฉลี่ย ระดับความสำคัญ และระดับการให้ความสำคัญของส่วนผสม การตลาดทั้งหมดที่มีผลต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์

ส่วนผสมการตลาด	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ความสำคัญ ลำดับที่
ด้านผลิตภัณฑ์	3.70 มาก	2
ด้านราคา	4.10 มาก	1
ด้านการจัดจำหน่าย	3.20 ปานกลาง	4
ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.33 ปานกลาง	3

จากตารางที่ 13 พบว่าส่วนผสมการตลาดที่แพทย์ให้ความสำคัญในระดับมากเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านราคา(ค่าเฉลี่ย 4.10)และ ด้านราคา(ค่าเฉลี่ย 3.70) ปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญในระดับปานกลางเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการส่งเสริมการตลาด(ค่าเฉลี่ย 3.33) ด้านการจัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 3.20)

ตารางที่ 14 แสดงอันดับ ค่าเฉลี่ย และระดับความสำคัญ ของปัจจัยทั้งหมด

อันดับ	ปัจจัย	ส่วนประสม การตลาด	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความสำคัญ
1	ตัวขามีการใช้มานานจนมั่นใจว่าปลอดภัยในการใช้ยา (Evidence Base)	ด้านผลิตภัณฑ์	4.68	มากที่สุด
2	ตัวขามีประสิทธิภาพในการรักษา	ด้านผลิตภัณฑ์	4.62	มากที่สุด
3	เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ	ด้านราคา	4.49	มากที่สุด
4	ราคาขยาไม่แตกต่างจากยาที่มีคุณภาพในระดับเดียวกัน	ด้านราคา	4.44	มากที่สุด

ตารางที่ 14 แสดงอันดับ ค่าเฉลี่ย และระดับความสำคัญ ของปัจจัยทั้งหมด (ต่อ)

อันดับ	ปัจจัย	ส่วนประสม การตลาด	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความสำคัญ
5	ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา	ด้านราคา	4.40	มากที่สุด
6	ตัวยามีความปลอดภัยสูง	ด้านผลิตภัณฑ์	4.37	มากที่สุด
7	ตัวยาเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย	ด้านผลิตภัณฑ์	4.33	มากที่สุด
8	ตัวยามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและมีข้อมูลอ้างอิงที่เชื่อถือได้	ด้านผลิตภัณฑ์	4.23	มากที่สุด
9	มีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ของไทย	ด้านการส่งเสริม การตลาด	4.07	มาก
10	มีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ต่างประเทศ	ด้านการส่งเสริม การตลาด	4.00	มาก
11	สามารถคงผลการรักษาที่ดีในระยะยาว	ด้านผลิตภัณฑ์	3.95	มาก
12	มีปฏิกิริยากับยาอื่น (Drug interaction) ต่ำ	ด้านผลิตภัณฑ์	3.84	มาก
13	ความสะดวกในการรับประทาน	ด้านผลิตภัณฑ์	3.77	มาก
14	ข้อห้ามใช้ (Contraindication) มีน้อย	ด้านผลิตภัณฑ์	3.72	มาก
15	การโฆษณาในวารสารทางการแพทย์	ด้านการส่งเสริม การตลาด	3.72	มาก
16	มีการจัดประชุมวิชาการ (Symposium) โดยมีวิทยากรที่มีชื่อเสียงมาบรรยาย	ด้านการส่งเสริม การตลาด	3.72	มาก
17	การใช้ยาไม่ยุ่งยาก ชัดเจน	ด้านผลิตภัณฑ์	3.54	มาก

ตารางที่ 14 แสดงอันดับ ค่าเฉลี่ย และระดับความสำคัญ ของปัจจัยทั้งหมด (ต่อ)

อันดับ	ปัจจัย	ส่วนประสม การตลาด	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความสำคัญ
18	สามารถแก้ปัญหาในการจัดส่งได้ รวดเร็ว	ด้านการจัดจำหน่าย	3.51	มาก
19	ได้รับความสะดวกในการติดต่อสั่งยา กับบริษัท	ด้านการจัดจำหน่าย	3.42	มาก
20	มียาตัวอย่างเพื่อทดลองใช้	ด้านการส่งเสริม การตลาด	3.38	ปานกลาง
21	การรักษาคุณภาพในขณะที่จัดส่ง	ด้านการจัดจำหน่าย	3.36	ปานกลาง
22	ความรู้ในผลิตภัณฑ์ที่ขายของผู้แทนยา	ด้านการส่งเสริม การตลาด	3.36	ปานกลาง
23	บริการจัดส่งที่รวดเร็วตรงเวลา	ด้านการจัดจำหน่าย	3.30	ปานกลาง
24	บุคลิกลักษณะและกริยามารยาทของ ผู้แทนยา	ด้านการส่งเสริม การตลาด	3.30	ปานกลาง
25	ความสม่ำเสมอในการเยี่ยมท่านของ ผู้แทนยา	ด้านการส่งเสริม การตลาด	3.28	ปานกลาง
26	มีบรรจุภัณฑ์ที่ดี	ด้านผลิตภัณฑ์	3.24	ปานกลาง
27	เป็นยาที่อยู่นอกบัญชียาหลักแห่งชาติ แต่ผู้ป่วยสามารถเบิกได้	ด้านราคา	3.20	ปานกลาง
28	มีขนาดยาให้เลือกหลายขนาด(Dosage)	ด้านผลิตภัณฑ์	3.15	ปานกลาง
29	มีการจัดรายการพิเศษ ลดราคา/แถม	ด้านการส่งเสริม การตลาด	3.15	ปานกลาง
30	ยามีอายุในการเก็บรักษาได้นาน	ด้านผลิตภัณฑ์	3.13	ปานกลาง
31	ความสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้แทนยา	ด้านการส่งเสริม การตลาด	3.12	ปานกลาง

ตารางที่ 14 แสดงอันดับ ค่าเฉลี่ย และระดับความสำคัญ ของปัจจัยทั้งหมด (ต่อ)

อันดับ	ปัจจัย	ส่วนประสม การตลาด	ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความสำคัญ
32	มีการออกร้าน(Booth)ในงานประชุม วิชาการ	ด้านการส่งเสริม การตลาด	3.05	ปานกลาง
33	เป็นยา Original จากบริษัทต่างประเทศ	ด้านผลิตภัณฑ์	3.04	ปานกลาง
34	เป็นยาเม็ดสามารถแบ่งได้	ด้านผลิตภัณฑ์	2.96	ปานกลาง
35	มีเบอร์โทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา	ด้านการจัดจำหน่าย	2.90	ปานกลาง
36	มีการแจกของชำร่วย (Gimmick)	ด้านการส่งเสริม การตลาด	2.82	ปานกลาง
37	มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการ ประชุมวิชาการใน/ต่างประเทศ	ด้านการส่งเสริม การตลาด	2.79	ปานกลาง
38	เป็นยาใหม่ที่น่าทดลองใช้	ด้านผลิตภัณฑ์	2.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 ปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ตัวยาที่มีการใช้มานานจนมั่นใจว่า
ปลอดภัยในการใช้ยา (Evidence Base) เป็นปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ย 4.68 ความสำคัญระดับ
มากที่สุด
ปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เป็นยาใหม่ที่น่าทดลองใช้ เป็นปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ย 2.78
ความสำคัญระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามประเภทของสถานพยาบาลของแพทย์

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามประเภทของสถานพยาบาล

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	ประเภทของสถานพยาบาล	
	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน
	N=86	N=11
ตัวยามีประสิทธิภาพในการรักษา	4.58 มากที่สุด	4.90 มากที่สุด
ตัวยามีความปลอดภัยสูง	4.36 มากที่สุด	4.45 มากที่สุด
ความสะดวกในการรับประทาน	3.73 มาก	4.09 มาก
สามารถคงผลการรักษาที่ดีในระยะยาว	3.94 มาก	4.00 มาก
การใช้ยาไม่ยุ่งยาก ชัดเจน	3.45 มาก	4.18 มาก
มีขนาดยาให้เลือกหลายขนาด(Dosage)	3.06 ปานกลาง	3.90 มาก
ตัวยามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและมีข้อมูลอ้างอิงที่เชื่อถือได้	4.19 มาก	4.55 มากที่สุด
ตัวยามีการใช้มานานจนมั่นใจว่าปลอดภัยในการใช้ยา (Evidence Base)	4.69 มากที่สุด	4.64 มากที่สุด
ตัวยาเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย	4.37 มากที่สุด	4.00 มาก
มีปฏิกิริยากับยาอื่น(Drug interaction)ต่ำ	3.79 มาก	4.18 มาก

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามประเภทของสถานพยาบาล (ต่อ)

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	ประเภทของสถานพยาบาล	
	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน
	N=86	N=11
ข้อห้ามใช้ (Contraindication) มีน้อย	3.73	3.64
	มาก	มาก
เป็นยาใหม่ที่น่าทดลองใช้	2.67	3.64
	ปานกลาง	มาก
เป็นยาเม็ดสามารถแบ่งได้	2.91	3.36
	ปานกลาง	ปานกลาง
เป็นยา Original จากบริษัทต่างประเทศ	2.95	3.73
	ปานกลาง	มาก
มีบรรจุภัณฑ์ที่ดี	3.14	4.00
	ปานกลาง	มาก
ยามีอายุในการเก็บรักษาได้นาน	3.02	4.00
	ปานกลาง	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.64	4.08
	มาก	มาก

จากตารางที่ 15 ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64) แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.08)

โดยปัจจัยย่อยด้านตัวยามีประสิทธิภาพในการรักษาแพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาล และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.58 และ 4.90)

ปัจจัยย่อยด้านตัวยามีความปลอดภัยสูงแพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.36 และ 4.45)

ปัจจัยย่อยด้านความสะดวกในการรับประทาน แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73 และ 4.09)

ปัจจัยย่อยด้านสามารถคงผลการรักษาที่ดีในระยะยาว แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาล
 รัฐบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94 และ 4.00)

ปัจจัยย่อยด้านการใช้ยาไม่ยุ่งยาก ชัดเจน แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลและ แพทย์
 ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.45 และ 4.18)

ปัจจัยย่อยด้านมีขนาดยาให้เลือกหลายขนาด(Dosage) แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาล
 รัฐบาลให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.06) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ใ
 ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90)

ปัจจัยย่อยด้านตัวยามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและมีข้อมูลอ้างอิงที่เชื่อถือได้ แพทย์ที่ประจำอยู่
 โรงพยาบาลรัฐบาลให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.19) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาล
 เอกชน ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.55)

ปัจจัยย่อยด้านตัวยามีการใช้มานานจนมั่นใจว่าปลอดภัยในการใช้ยา (Evidence Base)
 แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญใน
 ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.69 และ 4.64)

ปัจจัยย่อยด้านตัวยาเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลใ
 ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.37) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญ
 ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

ปัจจัยย่อยด้านมีปฏิกิริยากับยาอื่น(Drug interaction)ต่ำ แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาล
 รัฐบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79 และ 4.18)

ปัจจัยย่อยด้านข้อห้ามใช้ (Contraindication) มีน้อย แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาล
 และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73 และ 3.64)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยาใหม่ล่าสุดที่ใช้แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลใ
 ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.67) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ใ
 ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยาเม็ดสามารถแบ่งได้ แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลและ แพทย์ที่
 ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.91 และ 3.36)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยา Original จากบริษัทต่างประเทศ แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาล
 ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.95) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ใ
 ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73)

ปัจจัยย่อยด้านมีบรรจุภัณฑ์ที่ดีแพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.14) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยา Original จากบริษัทต่างประเทศ แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.02) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านราคาต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามประเภทของสถานพยาบาล

ปัจจัยด้านราคา	ประเภทของสถานพยาบาล	
	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน
	N=86	N=11
ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา	4.28 มากที่สุด	4.45 มากที่สุด
ราคายาไม่แตกต่างจากยาที่มีคุณภาพในระดับเดียวกัน	4.51 มากที่สุด	3.91 มาก
เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ	4.70 มากที่สุด	2.91 ปานกลาง
เป็นยาที่อยู่นอกบัญชียาหลักแห่งชาติ แต่ผู้ป่วยสามารถเบิกได้	3.23 ปานกลาง	2.91 ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	4.18 มาก	3.55 มาก

จากตารางที่ 16 ปัจจัยด้านราคาที่มีผลต่อการการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.18) แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.55)

ปัจจัยย่อยด้านราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาล รัฐบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.28 และ 4.45)

ปัจจัยย่อยด้านราคายาไม่แตกต่างจากยาที่มีคุณภาพในระดับเดียวกัน แพทย์ที่ประจำอยู่
โรงพยาบาลรัฐบาลให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาล
เอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลให้
ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญ
ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.91)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยาที่อยู่นอกบัญชียาหลักแห่งชาติ แต่ผู้ป่วยสามารถเบิกได้ แพทย์ที่
ประจำอยู่โรงพยาบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับปาน
กลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23 และ 2.91)

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายต่อการสั่งจ่ายยาลด
น้ำตาลในเลือด จำแนกตามประเภทของสถานพยาบาล

ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย	ประเภทของสถานพยาบาล	
	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน
	N=86	N=11
ได้รับความสะดวกในการติดต่อสั่งยากับ บริษัท	3.42 มาก	3.45 มาก
มีเบอร์โทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา	2.88 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง
บริการจัดส่งที่รวดเร็วตรงเวลา	3.34 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง
การรักษาคุณภาพในขณะที่จัดส่ง	3.40 มาก	3.09 ปานกลาง
สามารถแก้ปัญหาในการจัดส่งได้รวดเร็ว	3.52 มาก	3.36 ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.31 ปานกลาง	3.18 ปานกลาง

จากตารางที่ 17 ปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายที่มีผลต่อการการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาล ให้มีความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้มีความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.18)

ปัจจัยย่อยด้านได้รับความสะดวกในการติดต่อสั่งยากับบริษัท แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้มีความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.42 และ 3.45)

ปัจจัยย่อยด้านมีเบอร์โทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้มีความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.88 และ 3.00)

ปัจจัยย่อยด้านบริการจัดส่งที่รวดเร็วตรงเวลา แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้มีความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34 และ 3.00)

ปัจจัยย่อยด้านการรักษาคุณภาพในขณะจัดส่ง แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลให้มีความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.40) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้มีความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.09)

ปัจจัยย่อยด้านสามารถแก้ปัญหาในการจัดส่งได้รวดเร็วแพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาลให้มีความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.52) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้มีความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.36)

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามประเภทของสถานพยาบาล

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด	ประเภทของสถานพยาบาล	
	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน
	N=86	N=11
การโฆษณาในวารสารทางการแพทย์	3.78 มาก	3.27 ปานกลาง
มีการจัดประชุมวิชาการ (Symposium) โดยมีวิทยากรที่มีชื่อเสียงมาบรรยาย	3.72 มาก	3.73 มาก
มีการออกร้าน(Booth)ในงานประชุมวิชาการ	3.94 มาก	3.45 มาก
มีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ต่างประเทศ	4.04 มาก	3.55 มาก

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดต่อการ
สั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามประเภทของสถานพยาบาล (ต่อ)

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด	ประเภทของสถานพยาบาล	
	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน
	N=86	N=11
มีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ของไทย	4.08 มาก	4.00 มาก
มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุมวิชาการใน/ต่างประเทศ	2.77 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง
มีตัวอย่างเพื่อทดลองใช้	3.34 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง
มีการจัดรายการพิเศษ ลดราคา/แถม	3.17 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง
มีการแจกของชำร่วย (Gimmick)	2.80 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง
ความสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้แทนยาต่อท่าน	3.14 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง
ความสม่ำเสมอในการเยี่ยมท่านของผู้แทนยา	3.27 ปานกลาง	3.36 ปานกลาง
บุคลิกลักษณะและกริยามารยาทของผู้แทนยา	3.31 ปานกลาง	3.18 ปานกลาง
ความรู้ในผลิตภัณฑ์ที่ขายของผู้แทนยา	3.33 ปานกลาง	3.64 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.54 มาก	3.32 ปานกลาง

จากตารางที่ 18 ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.54) แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.32)

ปัจจัยย่อยด้านการโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.78) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.27)

ปัจจัยย่อยด้านการจัดการประชุมวิชาการ(Symposium) โดยมีวิทยากรที่มีชื่อเสียงมาบรรยาย แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.72 และ 3.73)

ปัจจัยย่อยด้านการออกร้าน(Booth)ในงานประชุมวิชาการ แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94 และ 3.45)

ปัจจัยย่อยด้านมีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ต่างประเทศ แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.04 และ 3.55)

ปัจจัยย่อยด้านมีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ของไทย แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.08 และ 4.00)

ปัจจัยย่อยด้านการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุมวิชาการใน/ต่างประเทศ แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.77 และ 3.00)

ปัจจัยย่อยด้านมีตัวอย่างเพื่อทดลองใช้ แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00)

ปัจจัยย่อยด้านการจัดรายการพิเศษ ลดราคา/แถม แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.17 และ 3.00)

ปัจจัยย่อยด้านการแจกของขวัญ (Gimmick) แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.80 และ 3.00)

ปัจจัยย่อยด้านความสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้แทนยาต่อท่าน แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.14 และ 3.00)

ปัจจัยย่อยด้านความสม่ำเสมอในการเยี่ยมท่านของผู้แทนยา แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.27 และ 3.36)

ปัจจัยย่อยด้านบุคลิกลักษณะและกริยามารยาทของผู้แทนยา แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาล
รัฐบาลและ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้มีความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.31 และ
3.18)

ปัจจัยย่อยด้านความรู้ในผลิตภัณฑ์ที่ขายของผู้แทนยา แพทย์ที่ประจำอยู่โรงพยาบาลรัฐบาล
ให้มีความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33) และ แพทย์ที่ประจำอยู่พยาบาลเอกชน ให้
มีความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64)

**ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนก
ตามการมีส่วนในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลของ
แพทย์**

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาล
ในเลือด จำแนกตามการมีส่วนในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชี
โรงพยาบาล

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	การมีส่วนในการตัดสินใจนำเข้า	
	มี	ไม่มี
	N=31	N=66
ตัวยามีประสิทธิภาพในการรักษา	4.81 มากที่สุด	4.53 มากที่สุด
ตัวยามีความปลอดภัยสูง	4.45 มากที่สุด	4.33 มากที่สุด
ความสะดวกในการรับประทาน	3.81 มาก	3.76 มาก
สามารถคงผลการรักษาที่ดีในระยะยาว	4.10 มาก	3.88 มาก
การใช้ยาไม่ยุ่งยาก ชัดเจน	3.77 มาก	3.42 มาก
มีขนาดยาให้เลือกหลายขนาด(Dosage)	3.26 ปานกลาง	3.11 ปานกลาง
ตัวยามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและมีข้อมูล อ้างอิงที่เชื่อถือได้	4.19 มาก	4.24 มากที่สุด

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามการมีส่วนในการตัดสินใจนำยาในระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล (ต่อ)

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	การมีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้า	
	มี	ไม่มี
	N=31	N=66
ตัวยามีการใช้มานานจนมั่นใจว่าปลอดภัยในการใช้ยา (Evidence Base)	4.55 มากที่สุด	4.74 มากที่สุด
ตัวยาเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย	4.23 มากที่สุด	4.38 มากที่สุด
มีปฏิกิริยากับยาอื่น (Drug interaction) ต่ำ	3.87 มาก	3.82 มาก
ข้อห้ามใช้ (Contraindication) มีน้อย	3.71 มาก	3.73 มาก
เป็นยาใหม่ที่น่าทดลองใช้	3.13 ปานกลาง	2.62 ปานกลาง
เป็นยาเม็ดสามารถแบ่งได้	3.00 ปานกลาง	2.94 ปานกลาง
เป็นยา Original จากบริษัทต่างประเทศ	3.35 ปานกลาง	2.89 ปานกลาง
มีบรรจุภัณฑ์ที่ดี	3.48 มาก	3.12 ปานกลาง
ยามีอายุในการเก็บรักษาได้นาน	3.32 ปานกลาง	3.05 ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.81 มาก	3.66 มาก

จากตารางที่ 19 ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้มีความสำคัญในระดับมาก

(ค่าเฉลี่ย 3.81) แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.66)

ปัจจัยย่อยด้านตัวยามีประสิทธิภาพในการรักษาแพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลและ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.81 และ 4.53)

ปัจจัยย่อยด้านตัวยามีความปลอดภัยสูงแพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลและ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.45 และ 4.33)

ปัจจัยย่อยด้านความสะดวกในการรับประทาน แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลและ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81 และ 3.76)

ปัจจัยย่อยด้านสามารถคงผลการรักษาที่ดีในระยะยาว แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10 และ 3.88)

ปัจจัยย่อยด้านการใช้ยาไม่ยุ่งยาก ชัดเจน แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.77 และ 3.42)

ปัจจัยย่อยด้านมีขนาดยาให้เลือกหลายขนาด(Dosage) แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และแพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.26 และ 3.11)

ปัจจัยย่อยด้านตัวยามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและมีข้อมูลอ้างอิงที่เชื่อถือได้ แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.19) และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.24)

ปัจจัยย่อยด้านตัวยามีการใช้มานานจนมั่นใจว่าปลอดภัยในการใช้ยา (Evidence Base) แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.55 และ 4.74)

ปัจจัยย่อยด้านตัวยาเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้า
เป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชี
โรงพยาบาลให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.23 และ 4.38)

ปัจจัยย่อยด้านมีปฏิกิริยากับยาอื่น (Drug interaction) ค่า แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยา
เข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชี
โรงพยาบาลให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.87 และ 3.82)

ปัจจัยย่อยด้านข้อห้ามใช้ (Contraindication) มีน้อย แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้า
เป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชี
โรงพยาบาลให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.71 และ 3.73)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยาใหม่ล่าสุดที่ใช้แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาใน
บัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลให้
ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.13 และ 2.62)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยาเม็ดสามารถแบ่งได้ แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาใน
บัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลให้
ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00 และ 2.94)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยา Original จากบริษัทต่างประเทศ แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยา
เข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชี
โรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35 และ 2.89)

ปัจจัยย่อยด้านมีบรรจุภัณฑ์ที่ดี แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชี
โรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.48) และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำ
ยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.12)

ปัจจัยย่อยด้านยามีอายุในการเก็บรักษาได้นาน แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็น
ยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล
ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.32 และ 3.05)

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านราคาต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามการมีส่วนในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล

ปัจจัยด้านราคา	การมีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้า	
	มี	ไม่มี
	N=31	N=66
ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา	4.35 มากที่สุด	4.27 มากที่สุด
ราคาจะไม่แตกต่างจากยาที่มีคุณภาพในระดับเดียวกัน	4.35 มากที่สุด	4.48 มากที่สุด
เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ	4.23 มากที่สุด	4.62 มากที่สุด
เป็นยาที่อยู่นอกบัญชียาหลักแห่งชาติ แต่ผู้ป่วยสามารถเบิกได้	3.10 ปานกลาง	3.24 ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	4.01 มาก	4.15 มาก

จากตารางที่ 20 ปัจจัยด้านราคาที่มีผลต่อการการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.01) แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15)

ปัจจัยย่อยด้านราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลและ ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.35 และ 4.27)

ปัจจัยย่อยด้านราคาจะไม่แตกต่างจากยาที่มีคุณภาพในระดับเดียวกัน แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลและ ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.35 และ 4.48)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลและ ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.23 และ 4.62)

ปัจจัยย่อยด้านเป็นยาที่อยู่นอกบัญชียาหลักแห่งชาติ แต่ผู้ป่วยสามารถเบิก แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลและ ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.10 และ 3.24)

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายต่อการส่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามการมีส่วนในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล

ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย	การมีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้า	
	มี	ไม่มี
	N=31	N=66
ได้รับความสะดวกในการติดต่อสั่งยากับบริษัท	3.48 มาก	3.39 ปานกลาง
มีเบอร์โทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา	2.77 ปานกลาง	2.95 ปานกลาง
บริการจัดส่งที่รวดเร็วตรงเวลา	3.29 ปานกลาง	3.30 ปานกลาง
การรักษาคุณภาพในขณะจัดส่ง	3.39 ปานกลาง	3.35 ปานกลาง
สามารถแก้ปัญหาในการจัดส่งได้รวดเร็ว	3.45 มาก	3.53 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.28 ปานกลาง	3.30 ปานกลาง

จากตารางที่ 21 ปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายที่มีผลต่อการการส่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28) แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30)

ปัจจัยย่อยด้านได้รับความสะดวกในการติดต่อสั่งยากับบริษัท แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.48) และ

แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39)

ปัจจัยย่อยด้านมีเบอร์โทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.77 และ 2.95)

ปัจจัยย่อยด้านบริการจัดส่งที่รวดเร็วตรงเวลา แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.29 และ 3.30)

ปัจจัยย่อยด้านการรักษาคุณภาพในขณะจัดส่ง แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39 และ 3.35)

ปัจจัยย่อยด้านสามารถแก้ปัญหาในการจัดส่งได้รวดเร็ว แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.45 และ 3.53)

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามการมีส่วนในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด	การมีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้า	
	มี	ไม่มี
	N=31	N=66
การโฆษณาในวารสารทางการแพทย์	3.58 มาก	3.79 มาก
มีการจัดประชุมวิชาการ(Symposium) โดยมีวิทยากรที่มีชื่อเสียงมาบรรยาย	3.74 มาก	3.71 มาก
มีการออกกร้าน(Booth)ในงานประชุมวิชาการ	3.13 ปานกลาง	2.92 ปานกลาง
มีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ต่างประเทศ	3.77 มาก	4.05 มาก

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดต่อการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือด จำแนกตามการมีส่วนในการตัดสินใจนำยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล (ต่อ)

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด	การมีส่วนในการตัดสินใจนำเข้า	
	มี	ไม่มี
	N=31	N=66
มีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ของไทย	3.97 มาก	4.12 มาก
มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุมวิชาการใน/ต่างประเทศ	3.03 ปานกลาง	2.68 ปานกลาง
มีตัวอย่างเพื่อทดลองใช้	3.35 ปานกลาง	3.27 ปานกลาง
มีการจัดรายการพิเศษ ลดราคา/แถม	3.13 ปานกลาง	3.17 ปานกลาง
มีการแจกของชำร่วย (Gimmick)	2.84 ปานกลาง	2.82 ปานกลาง
ความสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้แทนยาต่อท่าน	3.13 ปานกลาง	3.12 ปานกลาง
ความสม่ำเสมอในการเยี่ยมท่านของผู้แทนยา	3.32 ปานกลาง	3.26 ปานกลาง
บุคลิกลักษณะและกริยามารยาทของผู้แทนยา	3.35 ปานกลาง	3.27 ปานกลาง
ความรู้ในผลิตภัณฑ์ที่ขายของผู้แทนยา	3.65 มาก	3.23 ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.39 ปานกลาง	3.39 ปานกลาง

จากตารางที่ 22 ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ที่มีผลต่อการการสั่งจ่ายยาลดน้ำตาลในเลือดของแพทย์ที่มามีส่วนในการตัดสินใจนำเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาลให้ความสำคัญในระดับ

ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39) แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้
 ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39)

ปัจจัยย่อยด้านการโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้า
 เป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชี
 โรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58 และ 3.79)

ปัจจัยย่อยด้านการจัดการประชุมวิชาการ (Symposium) โดยมีวิทยากรที่มีชื่อเสียงมาบรรยาย
 แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการ
 ตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74 และ 3.71)

ปัจจัยย่อยด้านการออกบูธ (Booth) ในงานประชุมวิชาการ แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจ
 นำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชี
 โรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.13 และ 2.92)

ปัจจัยย่อยด้านมีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ต่างประเทศ
 แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการ
 ตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.77 และ 4.05)

ปัจจัยย่อยด้านมีบทความหรือรายงานผลการใช้ยาในวารสารทางการแพทย์ของไทย แพทย์
 ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจ
 นำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.97 และ 4.12)

ปัจจัยย่อยด้านการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุมวิชาการใน/ต่างประเทศ แพทย์ที่
 มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจ
 นำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.03 และ 2.68)

ปัจจัยย่อยด้านมีตัวอย่างเพื่อทดลองใช้ แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาใน
 บัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้
 ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35 และ 3.27)

ปัจจัยย่อยด้านการจัดรายการพิเศษ ลดราคา/แถม แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้า
 เป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชี
 โรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.13 และ 3.17)

ปัจจัยย่อยด้านการแจกของขวัญ (Gimmick) แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็น
 ยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล
 ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.84 และ 2.82)

ปัจจัยย่อยด้านความสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้แทนยาต่อท่าน แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.13 และ 3.12)

ปัจจัยย่อยด้านความสม่ำเสมอในการเยี่ยมท่านของผู้แทนยา แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.32 และ 3.26)

ปัจจัยย่อยด้านบุคลิกลักษณะและกริยามารยาทของผู้แทนยา แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35 และ 3.27)

ปัจจัยย่อยด้านความรู้ในผลิตภัณฑ์ที่ขายของผู้แทนยา แพทย์ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.65) และ แพทย์ที่ไม่มีส่วนในการตัดสินใจนำยาเข้าเป็นยาในบัญชีโรงพยาบาล ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23)